شهرآرا

- روزنامه فرهنگی- اجتماعی- اطلاع رسانی
- صاحب امتیاز: شهرداری مشهد
- مدیر مسئول: سید میثم موسوی مهر
- سردبیر: سید سجاد طلوع هاشمی
- نشانی: خیابان کوهسنگی، ابتدای کوهسنگی ۱۵
- دفتر مرکزی: ۰۵۱-۳۷۲ ۸۸۸۸ ۱-۵
- نمابر: ۰۵۱-۳۸۴۹۰۳۸۴
- روابط عمومی: ۰۵۱ -۳۸۴۸۳۷۵۲
- شماره پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹

SHAHRARANEWS.IR

سال شانزدهم
۳شنبه
۱۹ تیر ۱۴۰۳
۳ محرم ۱۴۴۶
شماره ۴۲۵۹

Mashhadchehreh.ir
Photoshahr.ir

سایت شهرآرا نیوز را با اسکن این کد دنبال کنید

میثاق‌نامه اخلاق حرفه‌ای

دمای هوای مشهد

رطوبت هوا ۳۱٪ ↓ ۲۳° ۳۶°

صبح ۲۷ | ظهر ۳۴ | عصر ۳۳ | شب ۲۸

اوقات شرعی مشهد

اذان ظهر ۱۱:۳۶:۵۲ | نیمه شب شرعی ۲۲:۴۴:۰۳
غروب آفتاب ۱۸:۵۱:۳۱ | اذان صبح فردا ۰۲:۳۷:۲۷
اذان مغرب ۱۹:۱۲:۳۶ | طلوع آفتاب فردا ۰۴:۲۲:۵۰

حدیث

امام حسین(ع):

بحث و بررسی علم، موجب باروری معرفت و تجربه‌های طولانی مایه افزایش عقل است.

بحارالانوار، ج۷۵، ص ۱۲۸

چکامه

چشم من خورد به آبی که نصیب تو نشد

بر لب آبم و از داغ لبت می‌میرم ..... هردم از غصه جان سوز تو آتش گیرم
اکبرت کشته شد و نوبتم آخر نرسید ..... سینه‌ام تنگ شد از بس که بُوَد تأخیرم
سایه پرچم تو کرد سرافراز مرا ..... عشق تو کرد عطا دولت عالم گیرم
کربلا کعبه عشق است و من اندر احرام ..... شد در این قبله عشاق دو تا تقصیرم
دست من خورد به آبی که نصیب تو نشد ..... چشم من داد از آن آب روان تصویرم
باید این دیده و این دست دهم قربانی ..... تا که تکمیل شود حج من و تقصیرم
بدنم را به سوی خیمه اصغر نبرید ..... که خجالت زده زان تشنه لب بی شیرم

حبیب ا... چایچیان

موکب کلمات

پناه بر یال چادری سوخته

حامد عسکری
شاعر و نویسنده

ما روضه ها را زندگی می‌کنیم. ما پلان به پلان زندگی‌مان در عاشورا نمونه‌ای دارد. هر ابراتفاقی که در زندگی‌مان بیفتد نخش را که دنبال کنی رشته و نمونه‌ای در کربلا دارد شب سوم محرم از رقیه می‌خوانند. می‌خوانند و ذوب می‌شوند. می‌خوانند و آب می‌شوند. برای خیلی از امام حسینی‌ها، شب قدر و تقدیر و حاجت‌هایشان شب سوم محرم است. شب رقیه خاتون. دوستی داشتم که یک سال قصه‌ای برایم گفت و من از آن سال به بعد محرمی نیست که قصه‌اش را نشنوم و با او نسوزم. می‌گفت: رسیدم خانه و کلیدکه انداختم دیدم مهمان داریم. برادر همسرم آمده بود و زهرا برای شام نگهشان داشته بود. خوش و بشی کردم و کم و کسرها را از همسر پرسیدم و زدم بیرون برای خرید مایحتاج. صادق گفت: بیا با موتور برو. موتور برادر خانمم را گرفتم که بروم سوپری پشت کوچه. ماست و سس و نوشیدنی بخرم. موتورش نو و قشنگ بود وسوسه‌ام کرد که مسیر را طولانی‌تر کنم و بروم یک دوری با آن بزنم. وگرنه نه من موتورسوار بودم نه راه مقصدم دورکه نشود پیاده بروم. دیدی یک وقت‌هایی با یکی توی راهرویی یا راه پله‌ای سینه به سینه می‌شوی او می‌رود راست تو هم می‌روی راست، او می‌رود چپ تو هم می‌روی چپ؟ دیدی بلاتکلیفی چند ثانیه‌ای را؟ گفتم: خب! گفت: پیچیدم تو کوچه، از همان بقالی‌ای که من قصد خرید داشتم یک دختر شش، هفت ساله با دو پسرکوچک تر و کم سن و سال‌تر بستنی به دست شاد و خندان آمدند بیرون. سرعتم حدود پنج کیلومتر بود که به سه چهار متری بچه‌ها رسیدم. با هم همان طور سینه به سینه شدیم. مطمئن بودم اتفاقی نمی‌افتد. لبخند زنان خواستم این بلاتکلیفی انتخاب جهت را بگذارم به عهده آن‌ها. هول کردند. بستنی یکی‌شان افتاد. صورتشان شد گچ دیوار. بزرگ‌ترشان دخترک بود. یک دفعه بال‌های چادرش را باز کرد و دو پسر را زیر بال گرفت و چادر را بست و روی صورتش را هم کامل پوشاند و نشست و دست‌هایش را گذاشت روی سرش. نزدیک شده بودم. از زیر چادر مثل جوجه‌ای ترسیده چیریس کردکه: ما رانگش. پیاده شدم و بغلشان کردم و بستنی‌های شکسته و بی طعم شده را تجدید کردم و برایشان خریدم. خودم تا خانه مشایعتشان کردم که تاریخ تکرار نشود. بعد نشستم پشت شمشادها سیر اشک ریختم. گریه کردم برای سه ساله حسین(ع) برای ناموس حسین(ع) از موتور متنفرم. بمیرم برای سینه به سینه شدن بچه‌های ارباب و صدای شیهه اسب‌های جنگی. همان اسب‌ها که می‌خوانیم: أسرَجَت و ألجَمَت و تَنَقَّبَت لِقتالِک.

اول شخص

جوانان بنی هاشم بیایید

روایتی درباره شهیدِ بی‌سر، مدافع حرم سیدمهدی جودی ثانی که در بیستم تیر سال ۱۳۹۶ در منطقه حلب سوریه به شهادت رسید

آزاده چشمه سنگی
نویسنده

یکم/ باران تیرماه

«من، سیدمهدی جودی ثانی می‌روم سوریه! این قدر می‌روم و می‌آیم تا شهید شوم.» بعد دستش را می‌آورد جلو دوربین و به مادرش که گوشی را سفت توی دست‌هایش گرفته می‌گوید: قطع کن! قطع کن! مادر، نشسته کنج خلوت و آرام خانه و دارد برای نمی‌دانم چندمین بار به این فیلم نگاه می‌کند. یک دستش به گوشی است، دست دیگرش دارد دانه‌های تسبیح را رد می‌کند. نمی‌داند دور چندم است. اصلا نمی‌فهمد چه ذکری دارد زمزمه می‌کند. فقط می‌داند ترسیده. دلش آشوب است. یک دسته زن دارند توی دلش رخت می‌شویند. رخت سیاه. رخت عزا. با چشم‌های نگران از پشت عینک به همسرش نگاه می‌کند: «دو روز شده یک زنگ خشک و خالی نزده. توی سرم بازار مسگراست. توی دلم قیامته. چیکار کنیم سیدحسین؟» سیدحسین اما آرام است. نشسته رو به ایوان، یک جلد بیدل دهلوی گرفته دستش دارد از مقام صبر می‌خواند: «هرکجا صبر ضعیفان پای طاقت افشرد/ شیشه‌ها بریکدگر جهد صدا خواهد شکست...» از نیمه‌های تیرماه گذشته. این چه وقت رعدوبرق و باران است؟ ابرهای سیاه از سمت غرب، آرام آرام می‌آیند حوالی خانه آقای جودی. باد، جوری در و پنجره‌ها را به هم می‌کوبد انگار می‌خواهد زبان باز کند. از چشم‌های مادر، اضطراب کمانه می‌کند رو به آسمان. باران گرفته است. هنوز بغض آقای جودی نشکسته که می‌بیند آن سوتر، رو به حرم امام رضا(ع)، رنگین‌کمان زیبایی پهن می‌شود وسط آسمان. دلش آرام می‌گیرد: رضا برضائک و بعد از خانه بیرون می‌زند. مادر مانده با گوشی توی دستش که سیدمهدی دارد برای هزارمین بار می‌گوید: اگر برنگشتم سیاه نپوشید. اگر هم گریه می‌کنید برای حضرت زینب(س) باشد.

دوم/ پس از باران

سیدحسین عادت دارد صبح‌ها برود پارک قدم بزند. صبح پس از باران است. خیال طوفان و رنگین‌کمان رهایش نمی‌کند. هنوز دارد توی دلش به نشانه‌ها فکر می‌کند که تلفن همراهش زنگ می‌خورد. از همان زنگ‌هایی که هزار نفر بیخ گوش آدم می‌گویند، اتفاق افتاده است. صدا، سراغ سیدمهدی را می‌گیرد. در حالی که یک دسته مرغ سرکنده توی دلش بی‌قراری می‌کنند، می‌گوید: «مادو روزی می‌شود بی‌خبریم...». تماس را که قطع می‌کند، انگار تمام تکه‌های پازلش کامل شده باشد، با دست‌های لرزان بار دیگر شماره ناشناس را می‌گیرد: «ما خودمان راهی‌اش کردیم. خودم از زیر قرآن ردش کردم. به ما بگویید. آنکه غمش را می‌دهد، صبرش را هم می‌دهد.» صدا، حالا انگار دیگر راه نفسش باز شده است. می‌گوید: «بله آقای جودی، سیدمهدی به آرزوی خودش رسیده. می‌خواهیم بیاییم منزل شما برای عرض ادب و تسلیت و تهنیت.....» دیگر باقی کلمات را نمی‌شنود. صدا، دورودورتر شده. به همسرش فکر می‌کند و بعد با دست‌هایی که از فرط اندوه می‌لرزد رو می‌کند به آسمان و زیر لب ملتمسانه تکرار می‌کند: ربِّ اشْرَحْ لی صَدری و یَسِّرْ لی أمری و احْلُل عُقدةً مِنْ لسانی یَفقَهوا قَوْلی.

سوم/ طوفان

حالا دیگر همه چیز تمام شده است. مراسم تشییع و خاک‌سپاری را از سر گذرانده‌اند و سیدمهدی جایی در گلزار شهدای بهشت رضا(ع) مشهد، آرام گرفته است. مادرش مانده با گیسوانی که یک شبه به برف نشسته و یک خانه خاطره، که به هرکجایش دست می‌کشد، ردی از اوست. یک گروه از فرماندهان و نظامی‌ها آمده‌اند خانه‌شان. عین همان روزی که آمدند نشستند روی همین مبل‌ها گفتند: شهدا، بندگان نظرکرده خدایند. این شهید هم چنین بود و چنان که مادر سیدمهدی با چشم‌هایی سرخ و مبهوت خیره‌مانده به دهان‌زنی که می‌گفت: «برادر من هم شهید شده مادر...». حالا دوباره آمده بودند از صبر و استقامتشان تقدیر کنند، بگویند خدا اجرتان بدهد. صداها در سر مادر شان گنگ بود و می‌خواست این تعارفات را بگذارند کنار. بگوید: «چرا هرگز اجازه ندادید برای آخرین بار صورتش را ببوسم؟ من آخرین بار از پشت پنجره اتوبوس تماشایش کرده بودم. روانبود این طور از هم دل بکنیم. پدر سیدمهدی اما همچنان صبور و محکم، بار بیان تلخ‌ترین‌ها را به دوش می‌کشید: «کاتیوشا میدانی چیست؟ یک جور توپخانه سیار است. یک راکت‌انداز که وقتی شلیک می‌کند می‌تواند نیم کیلومتر فضا را به آتش بکشد. کاتیوشا را شلیک می‌کنند برای حملات روانی. برای وحشت دشمن. برای ایجاد آتش گسترده‌ای که جبهه مقابل را وادار به عقب نشینی کند. کاتیوشا اصلا سلاح نفرزن نیست.» بعد همین طور که به سختی آب دهانش را قورت می‌دهد می‌گوید: «کاتیوشا اگر به آدم بخورد، شرحه شرحه می‌کند. عین گلوله‌ای به شیشه‌ای. سیدمهدی ما، با شلیک کاتیوشا شهید شد. نیم تنه بالایی‌اش هزارپاره شد. جای بوسیدن نداشت وإلا من کمتر از تو، بی‌تاب بوییدنش نبودم. سری نبود. تنی نبود. دستی نبود.» و از این جای روایت به بعد، تمام خانه آقای جودی با میهمان‌هایش به گریه افتاده بود. مادر سیدمهدی، مدام لب می‌گزید و چادر به صورت می‌کشید. نمی‌خواست حرف پسرش زمین بماند. گریه‌های بلندش را در سینه دفن کرده بود و مدام به سفارش امام رضا(ع) اشک‌هایش را تقدیم اباعبدا... می‌کرد: یَابنَ شَبیبٍ، إن کُنتَ باکِیا لِشَیءٍ فَابکِ لِلحُسَینِ... پس از آن بیستم تیرماه ۱۳۹۶ بود که پدر و مادر سیدمهدی هرگاه به روضه‌های علی اکبر سیدالشهدا می‌رسیدند، جور دیگری بی‌قرار می‌شدند و آه از آن لحظه که روضه‌خوان می‌خواند: جوانان بنی هاشم بیایید/ علی را بر در خیمه رسانید.

«سفیر ثامن»

سیدمهدی جودی ثانی از جمله شهدای ارتش جمهوری اسلامی ایران در نبرد نیروهای مقاومت اسلامی برابر داعش در سوریه بود که در ۱۲تیرماه سال ۱۳۶۲ در درگز متولد شد و در ۲۰تیرماه ۱۳۹۶ در حلب سوریه به شهادت رسید. «سفیر ثامن»، اثری به قلم سمانه خاکبازی در قالب یک زندگی‌نامه داستانی، سرگذشت این شهید مدافع حرم است که ابعاد شخصیتی مختلف او را به رشته تحریر درآورده است.

تکیه تماشا

همه دور این پرچم همسایه‌اند

حمید سلطان آبادیان | فرقی نمی‌کند که اوج سرمای زمستان باشد یا چله تابستان، روزهای اول بهار باشد یا عصرهای نیمه پاییز، شب‌های طولانی باشند، یا کوتاه. مشغله‌ها زیاد باشند یا کم. اوضاع بر وفق مراد باشد یا نه. فرقی نمی‌کند. اتفاقی که همیشه و هر سال می‌افتد این است: از روز اول محرم. دیوارهای کوچه سیاه‌پوش می‌شوند. همسایه‌ها دست به دست هم می‌دهند و کوچه را آب و جارو می‌کنند. همسایه‌هایی که سال به دوازده ماه، یکی دو بار بیشتر همدیگر را نمی‌بینند حالا یک خانواده می‌شوند. یکی جارو می‌کند، یکی آب می‌پاشد، یکی نردبان می‌آورد و دیگری سپنج دود می‌کند. یکی پارچه‌ها را نگه می‌دارد و دیگری میخ به دیوار می‌کوبد. یک نفر یک سینی چای تازه دم می‌آورد و دیگری ظرف خرما را دور می‌گرداند. درِ خانه‌ها باز می‌شوند و باز می‌مانند. قرار است مهمان بیاید. جنب و جوشی توی کوچه پیدا می‌شود. شور و حال غریبی دل‌ها را به هم نزدیک‌تر می‌کند، نزدیک‌تر از همیشه. یک خانه روضه مردانه است و یک خانه، روضه برای خانم‌هاست. بفرمایید روضه. فرقی نمی‌کند صاحبِ عزا کیست. همه در این غم شریک‌اند. پرچم‌های عزا بر سردر خانه‌ها نصب می‌شوند و پارچه‌های سیاه، دیوارهای سیمانی کوچه را می‌پوشانند. به یک باره همه چیز تغییر می‌کند، مثل غمی که ناخودآگاه می‌افتد توی دل آدم و حال و هوایش را عوض می‌کند. همان طور که خانه‌ها را، همان طور که همسایه‌ها را، همان طور که کوچه‌ها را، همان طور که شهر را. اصلا جنس این غم با همه غم‌های دیگر فرق می‌کند. جور دیگری است. حس و حال متفاوتی دارد. سوز و نوای خودش را دارد. اشک این غم بی‌بهانه جاری است. درست مثل شعری که یکی از همسایه‌ها با بغض همیشگی‌اش زیر لب آرام زمزمه می‌کند: «اصلا حسین جنس غمش فرق می‌کند/ این راهِ عشق پیچ و خمش فرق می‌کند. تنها نه اینکه جنس غمش، جنس ماتمش/ حتی سیاهی علمش فرق می‌کند. این کوچه با آن کوچه فرقی نمی‌کند. مثل این همسایه با آن یکی. مثل این محله با محله‌های دیگر. همه سیاه‌پوش‌اند، مثل تمام همسایه‌ها. پیراهن‌های سیاه بر تن و اندوه در دل. همان طور که کوچه‌ها آب و جارو می‌شوند، دل‌ها هم صاف می‌شوند و بی‌غل و غش. توی هر کوچه‌ای درِ یکی دو خانه باز است. درِ دل‌ها هم به روی هم باز می‌شود. این معجزه‌ای است که در جنس این غم نهفته است. اینجا دیگر غریبگی معنا ندارد. همه در این غم شریک‌اند، همه دورِ این پرچمِ همیشه افراشته، همسایه‌اند. قرار است مهمان بیاید. بفرمایید روضه.

عکس: محمود بازدار

اوراق حسینی

آه از این سوگ که پایانی نیست

کتاب «آه» به قلم یاسین حجازی نویسنده مشهدی است. او در این کتاب پانصد و هشتاد و یک صفحه‌ای مقتل امام حسین(ع) را بازخوانی کرده است. کتاب شاملِ وقایعِ پس از بیعتِ مردم با یزید تا بازگشتنِ خاندانِ امام حسین(ع) بدون او به مدینه است. حجازی در این بازخوانی، خط حادثه کربلا را پررنگ کرده و ترتیب و توالی وقوعِ حادثه‌ها را مدنظر داشته است. او نقل‌های پراکنده را در بخش‌های متعدد کتاب بی‌آنکه از ذکر جزئیات مهم آن صرف نظر کند تجمیع کرده است. مرزها و منزل‌ها و شهرها را روی نقشه ترسیم کرده است تا کروکی واقعه برای مخاطب معلوم شود. در بخشی از کتاب «آه» می‌خوانیم: «ابوخالدِ خرما فروش خبر داد و گفت: با میثم بودم در فرات، روزِ جمعه، که بادی بوزید و او در کشتی زیبا و نیکویی نشسته بود. بیرون آمد و به باد نگریست و گفت: کشتی را استوار بندید که بادی سخت می‌وزد! و در این ساعت، معاویه بمرد. چون جمعه دیگر شد بَریدی از شام برسید، من او را دیدار کردم، گفتم: ای بندهِ خدا، خبر چیست؟ گفت: مردم را حال نیکوست. امیرالمؤمنین درگذشت و مردم با یزید بیعت کردند. گفتم: کدام روز درگذشت؟ گفت: روزِ جمعه.

چون حسن بن علی از دنیا رحلت کرد، شیعیان در عراق به جنبش آمدند و به حسین نامه نوشتند در خلعِ معاویه و بیعت با او. اما او امتناع کرد که: میانِ ما و معاویه پیمان و عقدی است که شکستنِ آن روا نباشد تا مدت آن سرآید و چون معاویه بمیرد، در این کار باید نگریست.

مقتل خوانی

شب سوم: شهر هزاررنگ

مسلم بن عمرو دست هانی را بگرفت و او را به گوشه‌ای برد و گفت: ای برادر، تو از جان خویش سیر آمده‌ای و بر فرزندان خویش و اهل و عشیرت رحمت و شفقت نداری و به سبب مسلم بن عقیل خویش را در معرض هلاک می‌اندازی و مشت بر درفش می‌زنی. اگر کسی هم از اقران ما مسلم را از تو بخواهد، عیب باشد که بدو ندهی چون زبردستی مستولی که تو در دست او گرفتاری از تو می‌خواهد اگر تو او را حاضر کنی، هیچ عیب و منقصت نباشد. هانی گفت: وا... که هزار عیب و عار باشد. من هرگز بدین رسوایی تن در ندهم و مهمان و زینهاری و رسول پسر رسول خدا(ص) را پیش خصم نیارم، تا زنده باشم و دست بتوان جنبانید و یاران و اخوان داشته باشم. به خدا که اگر حتی تنها باشم و هیچ یار و معین و دوست و مددکار نداشته باشم، هرگز بدین عیب و نقص راضی نشوم. مسلم بن عمرو او را به نزد عبیدا... آورد و گفت: هیچ‌گونه نصایح با او در نخواهد گرفت و مسلم بن عقیل را به دست ما باز نخواهد داد. خشم عبیدا... زیادت گشت و گفت: وا... که اگر او را پیش من نیاری، گردنت بزنم. هانی گفت: چه کس را زهره آن باشد که با من این معامله تواند کرد. اگر این اندیشه کنی، بسا کسان که از جهت خون من برخیزند و گرد سرای تو فروگیرند.

بریده‌ای از کتاب «الفتوح»
اثر ابومحمد احمد بن اعثم کوفی

اثر حسین خسروجردی